

قوه قضائیه

دادرس الکترونیک در دعاوی خانوادگی
امکان نسخی، بایسته‌ها و چالش‌های بهره‌گیری از ویدئو کنفرانس در جلسات دادرسی
(گزارش پژوهشی - گزارش نشست علمی)

۰۰۳۰۰۶۶

پژوهشگاه قوه قضائیه

سرشناسه

عنوان و نام پدیدآور

پژوهشگاه قوه قضاییه. پژوهشکده حقوق خصوصی
دادرسی الکترونیک در دعاوی خانوادگی: امکان‌سنجی، بایسته‌ها و چالش‌های بهره‌گیری از ویدئوکنفرانس
در جلسات دادرسی (گزارش پژوهشی - گزارش نشست علمی) تهیه و تنظیم پژوهشکده حقوق
خصوصی؛ پژوهشگران مریم مهاجری، کبری پورعبدالله، همکاران عباس عسگری، احمد تمسکی؛ ناظران
علمی محسن اهوراکی، احمد احسانی‌فر؛ تدوین عاطفه ذبیحی؛ ویراستار داود رفیعی.

مشخصات نشر

تهران: پژوهشگاه قوه قضاییه، انتشارات: قوه قضاییه، مرکز مطبوعات و انتشارات، ۱۴۰۰.

شابک

۹۷۸-۶۲۲-۷۵۵۳-۱۶-۱

مندرجات

۱. گزارش پژوهشی: امکان‌سنجی بهره‌گیری از ویدئوکنفرانس در جلسات رسیدگی به دعاوی خانوادگی
۲. گزارش نشست علمی: الزامات، بایسته‌ها و چالش‌های برگزاری جلسه دادرسی از طریق سامانه‌های
الکترونیکی (با تأکید بر دعاوی خانوادگی).

موضوع

آیین دادرسی -- ایران - تکنولوژی اطلاعات Procedure (Law) -- Information technology -- Iran

موضوع

حقوق خانواده -- ایران - دعاوی Domestic relations -- Iran -- Cases --

موضوع

کنفرانس ویدئویی Videoconferencing

رده بندی کنگره

KMH۱۶۵۰

رده بندی دیویی

۳۴۵/۵۵

شماره کتابشناسی ملی

۸۴۱۵۰۴۷

تلفکس: ۰۲۱-۲۲۰۹۲۰۶۱

کدپستی: ۱۹۸۳۸۴۶۵۱۴

وبسایت: www.jri.ac.ir

مرکز مطالعات و تحقیقات
قوه قضاییه

نشانی: بزرگراه چمران، بزرگراه یادگار امام، بعد از خروجی اوین درکه، پژوهشگاه قوه قضاییه

عنوان: دادرسی الکترونیک در دعاوی خانوادگی: امکان‌سنجی، بایسته‌ها و چالش‌های بهره‌گیری از ویدئوکنفرانس در جلسات دادرسی (گزارش پژوهشی - گزارش نشست علمی)

تهیه و تنظیم: پژوهشکده حقوق خصوصی
۱- گزارش پژوهشی: امکان‌سنجی بهره‌گیری از ویدئوکنفرانس در جلسات رسیدگی به دعاوی خانوادگی

پژوهشگران: دکتر مریم مهاجری، دکتر کبری پورعبدالله، همکاران: عباس عسگری، حجت‌الاسلام احمد تمسکی

ناظر علمی: محسن اهوراکی

۲- گزارش نشست علمی: الزامات، بایسته‌ها و چالش‌های برگزاری جلسه دادرسی از طریق سامانه‌های الکترونیکی (با تأکید بر دعاوی خانوادگی)

تدوین: عاطفه ذبیحی

دبیر جلسه: دکتر مریم مهاجری

ناظر علمی: دکتر احمد احسانی‌فر

اساتید و دادرسان مدعو نشست علمی: جناب آقای محسن اهوراکی (مستشار قضایی اداره کل حقوقی قوه قضاییه و معاون قضایی سابق دادگستری کل استان تهران)، جناب آقای محمود علیزاده (سرپرست مجتمع قضایی خانواده شهید باهنر)، حجت‌الاسلام و المسلمین محمد شفیع (قاضی دادگستری استان کرمان)، خانم دکتر لیلا سادات اسدی (مستشار قضایی اداره کل حقوقی قوه قضاییه)، دکتر کبری پورعبدالله (عضو هیأت علمی دانشگاه امام صادق علیه السلام و عضو هیأت مدیره انجمن فقه و حقوق خانواده ایران).

ویراستار: داود رفیعی

صفحه آرای: مریم کاظمینی

ناشران: پژوهشگاه قوه قضاییه، مرکز مطبوعات و انتشارات قوه قضاییه

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۷۵۵۳-۱۶-۱

قیمت: ۱۸۰/۰۰۰ ریال

تیراژ و نوبت چاپ: ۳۰۰ نسخه - چاپ اول - مرداد ۱۴۰۰

مرکز پخش، فروشگاه و نمایشگاه دائمی: تهران، خیابان حافظ، نیش خیابان سمیه، ساختمان شماره ۳ قوه قضاییه
وبسایت: www.judpub.ir

شماره‌های تماس: ۰۲۱-۸۸۱۹۹۹۰۴ - ۰۲۱-۸۸۱۹۹۹۱۳

فهرست مطالب

بخش اول: گزارش پژوهشی امکان‌سنجی بهره‌گیری از ویدئوکنفرانس

در جلسات رسیدگی به دعاوی خانوادگی	۱۱
چکیده	۱۱
مقدمه	۱۲
۱- مفهوم دادرسی الکترونیک	۱۴
۲- پیشینه دادرسی الکترونیک	۱۴
۳- ضرورت دادرسی الکترونیک در دعاوی محاکم	۱۷
۴- الزامات دادرسی الکترونیک در دعاوی	۱۸
۴-۱- در مقاطع دادرسی	۱۸
۴-۱-۱- مقدمات دادرسی	۱۸
۴-۱-۲- دادرسی به معنی اخص	۱۹
۴-۱-۳- تشریفات دادرسی پس از انشای رأی	۲۰
۴-۲- در مراحل دادرسی	۲۱
۴-۲-۱- نوع اول	۲۲
۴-۲-۲- نوع دوم	۲۲
۵- واکاوی دادرسی از طریق ویدئوکنفرانس در قوانین و مقررات موجود	۲۳
۶- ظرفیت‌سنجی دادرسی از طریق ویدئوکنفرانس در دادگاه خانواده	۲۶
۶-۱- تشریفات راجع به ابلاغ	۲۷
۶-۲- تشریفات راجع به اعسار از هزینه‌ها	۲۹
۶-۳- قواعد راجع به دستور موقت	۲۹
۷- واکاوی ظرفیت‌های فقهی دادرسی از طریق ویدئوکنفرانس	۳۲
۷-۱- بررسی فقهی شرط حضور و موضوعیت یا طریقت آن در دادرسی	۳۳
۷-۱-۱- مطالعه روایات	۳۳
۷-۱-۲- مطالعه اقوال و فتاوی فقهی	۳۸
۷-۲- امکان‌سنجی توسعه مفهوم حضور در دادرسی	۳۹

۴۱	۸- محدودیت‌ها و موانع پیش روی دادرسی از طریق ویدئوکنفرانس
۴۱	۸-۱- به لحاظ عادلانه بودن دادرسی
۴۵	۸-۲- به لحاظ ادله اثبات دعوا در دادرسی
۴۵	۸-۲-۱- شهادت شهود
۴۷	۸-۲-۲- اقرار طرفین دعوا
۴۹	۸-۲-۳- سوگند
۵۰	۸-۲-۴- امارات قضایی
۵۲	نتیجه
۵۴	پیشنهادهای
۵۶	منابع
	بخش دوم: گزارش نشست علمی الزامات، بایسته‌ها و چالش‌های
	برگزاری جلسه دادرسی از طریق سامانه‌های الکترونیکی (با تأکید بر
۵۹	دعاوی خانوادگی)
۶۱	مقدمه
۶۴	۱- مفهوم دادرسی الکترونیکی
۶۴	۲- پیشینه دادرسی الکترونیکی
۶۵	۳- دلایل برگزاری الکترونیکی دادگاه کیفری بین‌المللی
۶۶	۴- مستندات دادرسی الکترونیکی در دادگاه‌های بین‌المللی
۶۷	۵- ظرفیت‌های فقهی در تعیین دایره جواز دادرسی الکترونیکی
۶۷	۵-۱- بررسی نصوص شرعی
۶۸	۵-۱-۱- تمسک به اطلاق روایات
۶۹	۵-۱-۲- تنقیح مناط
۷۱	۵-۲- بررسی فتاوی
۷۲	۶- ظرفیت‌های حقوقی در تعیین دایره جواز دادرسی الکترونیکی
۷۳	۶-۱- قانون آیین دادرسی کیفری
۷۴	۶-۲- آیین‌نامه اجرایی حمایت از شهود و مطلعان
۷۵	۶-۳- تعمیم دایره جواز دادرسی کیفری الکترونیک به دعاوی حقوقی